

AGROEKOLOJİ

SLOW FOOD BİLGİ NOTU

KİLİT NOKTA

- Agroekoloji, bir çok önemli raporda gıda sistemlerinin dönüşümünü sağlayan temel bir araç olarak tanımlanmıştır ve sürdürülebilir gıda sistemlerine geçiş için bir yol sunar.
- Agroekoloji, kültür ve doğa, insan, hayvan ve peyzaj arasındaki ilişkiyi yeniden kurar; üreticiler, perakendeciler, tüketiciler ve çevre arasındaki fiziksel ve zihinsel bağları güçlendirir. Slow Food, son 30 yıldır dünya genelinde bu bağı güçlendirmek için çalışmaktadır.
- Slow Food, agroekolojik çiftçilerden, balıkçılardan, gıda zanaatkârlarından, aşçılardan, aktivistlerden ve tüketicilerden oluşan küresel bir harekettir ve herkes için iyi, temiz ve adil gıdayı savunur.
- Biyolojik ve kültürel çeşitliliği savunarak, yurttaşları harekete geçirerek ve politikaları etkileyerek, Slow Food herkes için sürdürülebilir gıda sistemlerine yönelik agroekolojik dönüşümü pratiğe döker

Bu Bilgi Notu Hakkında

Bu döküman, agroekolojinin rolünü, Slow Food'un konuya bakış açısını ve küresel Slow Food hareketinin agroekolojiyi nasıl hayata geçirdiğini ortaya koymaktadır.

1. SÜRDÜRÜLEBİLİR GIDA SİSTEMLERİNE GEÇİŞ İÇİN BİR YOL

Agroekoloji, bir dizi önemli uluslararası rapor tarafından gıda sistemlerinin dönüşümünü mümkün kılan temel bir unsur olarak tanımlanmıştır¹²³⁴⁵. Agroekoloji; bir bilim dalı, bir dizi uygulama ve bir toplumsal harekettir. Başlangıçta tarla ve çiftlik düzeyine odaklanırken zamanla kapsamını genişletmiş, bütünsel gıda sistemlerini içine alan bir yaklaşıma dönüşmüştür. Günümüzde agroekoloji, üretimden tüketime kadar tüm gıda sistemlerini kapsayan; ekolojik, sosyokültürel, teknolojik, ekonomik ve siyasi boyutları içeren disiplinlerarası bir alan haline gelmiştir⁶.

Mevcut krizler karşısında agroekoloji, sürdürülebilir gıda sistemlerine geçiş için bir yol sunar. Agroekolojik geçişlerin amacı; gıda egemenliği, gıda güvenesi ve herkes için sağlıklı beslenmeyi, bugünden geleceğe sürdürülebilir bir şekilde sağlamaktır⁷. Bu hedef, herkes için iyi, temiz ve adil gıdayı güvence altına almak için çalışan küresel gıda hareketi Slow Food'un misyonu ile örtüşmektedir.

2. AGROEKOLOJİ VE ENDÜSTRİYEL GIDA SİSTEMLERİ

Tarım ve daha geniş anlamda gıda sistemleri; kültür ile doğanın, insanla peyzajın birlikte evrim geçirdiği yapılarıdır⁸. Ancak endüstriyel tarım ve endüstriyel gıda sistemleri, bu ilişkiyi giderek zayıflatmış; üreticiler, perakendeciler, tüketiciler ve çevre arasındaki fiziksel ve zihinsel mesafeyi artırmıştır.

Buna karşılık, agroekolojiyi benimsemek, tarımın sosyokolojik doğasını dikkate almak ve tarımın sadece ürün değil; aynı zamanda toplumsal, kültürel ve ekolojik peyzajlar ürettiğini anlamak anlamına gelir.

3. AGROEKOLOJİ VE KÜRESEL GIDA GÜVENCESİ

Agroekolojinin dünya genelinde giderek daha fazla değer kazandığı kabul görse de, hâlâ çok sık bir şekilde yalnızca belirli bağlamlarda uygulanabilecek bir dizi uygulama olarak görülmekte ve küresel gıda güvenmesine katkı sunamayacağı yönünde algılar bulunmaktadır.

Fotoğraf: Tijen Burultay

Genel kabul gören tahminlere göre, küresel nüfusun 2050 yılında 9,7 milyara ulaşması beklenirken, bu artışla birlikte tarımsal üretimin de artırılması gerektiği savunulmaktadır —eğer küresel gıda sistemlerinde köklü bir değişim gerçekleşmezse.

Ancak biz, bu üretim artışı ihtiyacını sorguluyoruz. “Agroekoloji dünyayı doyurabilir mi?” sorusu, hatalı bir varsayıma dayanmaktadır; çünkü günümüzde yüksek üretim düzeylerine rağmen, gıda güvenesizliği ve yetersiz beslenme hâlâ yaygın şekilde sürmektedir⁹¹⁰¹¹.

Bugün, insan tüketimi için üretilen gıdanın yaklaşık üçte biri ya kaybedilmekte ya da israf edilmektedir; buna rağmen pek çok ülkede farklı yetersiz beslenme biçimleri bir arada varlığını sürdürmektedir¹². Küresel ölçekte, yaklaşık 820 milyon insan açlıkla karşı karşıyadır¹³, yaklaşık 2 milyar kişi aşırı kilolu ya da obezdir¹⁴ ve tahminen 2 milyar kişi de demir, iyot, A vitamini, folat ve çinko gibi mikro besin eksikliklerine bağlı yetersiz beslenme yaşamaktadır¹⁵.

FAO'nun öngörülerine göre, “her zamanki gibi devam” senaryosu uygulanırsa, tarımsal üretim %50 artsa bile, 2050 yılında ciddi bir yetersiz beslenme sorunu yaşanması muhtemeldir¹⁶. Oysa agroekolojik yaklaşımlarla uyumlu senaryolar, yetersiz beslenmede ciddi bir azalma, beslenme güvencesinde iyileşme, ayrıca çevresel, sosyo-kültürel ve ekonomik sürdürülebilirlikte genel bir ilerleme sağlayabilir¹⁷.

4. AGROEKOLOJİ VE SLOW FOOD'UN İLKELERİ

Slow Food felsefesi, agroekolojiyle güçlü bir şekilde iç içedir. Her iki yaklaşım da tarım ile çevre, gıda sistemleri ile toplum, çiftçiler, gıda zanaatkarları ve yurttaşlar arasındaki ilişkileri yeniden kurma temeline dayanır. Agroekolojinin sürdürülebilir tarım ve gıda üretimi, adil dağıtım, nitelikli tüketim ve çevresel sorumluluk odakları, Slow Food'un herkes için iyi, temiz ve adil gıdayı güvence altına alma misyonuyla yakından örtüşmektedir.

Küresel bir hareket olarak Slow Food, bireysel eylemlerin toplamından daha büyük bir kolektif etki yaratır. Benzer şekilde, agroekoloji de bireysel eylemlerimizin çevre üzerindeki kolektif etkisinin önemini vurgular.

Agroekoloji, belirli çevresel, ekonomik ve sosyo-kültürel bağlamlara uyarlanabilen bir dizi temel ilkeye dayandığı için, gıda sistemleri için ikna edici ve etkili bir modeldir¹⁸. Tek tip, herkese uyan bir çözüm değildir. Agroekoloji, yerel bilgi sistemlerine dayanan, bilimin öncülüğünde değil destekleyici rolüyle katkı sunduğu, küçük üreticilerin, onların topluluklarının ve örgütlerinin merkezi bir rol oynadığı bir aşağıdan yukarıya yaklaşım sunar. Agroekolojik yaklaşımlar, kendi bölgeleri ve ekosistemleriyle güçlü bir şekilde bağlantılı ve uyumlu, dayanıklı ve sürdürülebilir yerel gıda sistemleri kurmayı hedefler¹⁹²⁰²¹..

Bu yaklaşım, Slow Food'un son 30 yılda küresel düzeyde yürüttüğü çalışmaların gelişme biçimini yansıtır.

Sonraki sayfada yer alan grafik, 13 agroekolojik ilke ile Slow Food'un iyi, temiz ve adil değerleri arasındaki bağlantıları ortaya koymaktadır.

SLOW FOOD PRENSİPLERİ

HERKES İÇİN İYİ GIDA

Slow Food, lezzetli, sağlıklı ve kültürel açıdan uygun gıdayı herkes için temel bir hak olarak görür. Dayanıklı toplumlar ve ekosistemler için insan, kültür, coğrafya, gıda ve tatların çeşitliliği önemlidir.

HERKES İÇİN TEMİZ GIDA

Slow Food, doğanın değerli kaynaklarını tüketmek yerine onları yenileyen; tüm ekosistemleri ve canlı türlerini koruyan yerel ve dayanıklı gıda sistemlerini destekler. Gıda sistemleri; iklim krizini ve biyoçeşitlilik kaybını azaltmada kritik bir rol oynar.

HERKES İÇİN ADİL GIDA

Slow Food, herkesin değerli bir karar verici olduğu; çiftçilerden balıkçılara, zanaatkarlardan yerli halklara kadar tüm gıda emekçilerini kapsayan; sosyal adaleti, adil çalışma koşullarını ve suya, toprağa ve gıdaya eşit erişimi önceleyen dayanışmacı ekonomi modellerini savunur.

AGROEKOLOJİ PRENSİPLERİ

SOSYAL DEĞERLER VE BESLENME BİÇİMLERİ

Gıda sistemleri; kültür, kimlik, gelenek, sosyal eşitlik ve sürdürülebilirlik temelli beslenme alışkanlıklarını desteklemelidir.

GERİ DÖNÜŞÜM

Yerel ve yenilenebilir kaynakların kullanılmasını ve besin maddelerinin doğal döngü içinde kalmasını teşvik eder.

SİNERJİ

Agroekolojik sistemlerde; bitkiler, hayvanlar, toprak ve su gibi unsurların birbirini desteklemesi ve birlikte çalışması, sistemin üretkenliğini ve dayanıklılığını artırır.

TOPRAK SAĞLIĞI

Organik madde ve toprak biyolojisinin yönetimi; bitki gelişimini destekler, uzun vadeli verimliliği güvence altına alır.

GİRDİ AZALTMA

Satın alınan dış girdilere (kimyasal gübreler, pestisitler vb.) bağımlılığın azaltılması hem çevresel hem de ekonomik sürdürülebilirliği destekler.

BİYOÇEŞİTLİLİK

Tür ve genetik çeşitliliğin korunması; tarla, çiftlik ve peyzaj düzeyinde ekosistem hizmetlerinin sürekliliği için esastır.

HAYVAN SAĞLIĞI

Hayvan refahı, agroekolojik sistemlerin temel unsurudur. Sağlıklı hayvanlar üretim kalitesini ve ekosistem dengesini destekler.

BAĞLANTI

Kısa tedarik zincirleri ve yerel pazarlar; üretici ve tüketici arasında güvene dayalı ilişkiler kurar.

ADİLLİK

Adil ticaret, adil ücretlendirme ve kaynaklara eşit erişim özellikle küçük ölçekli üreticilerin güçlenmesini sağlar.

BİLGİNİN ORTAKLAŞA ÜRETİMİ

Çiftçiden çiftçiye öğrenme ve yerel bilginin bilimsel yenilikle bütünleştirilmesi, sistemlerin dayanıklılığını artırır.

ARAZİ VE DOĞAL KAYNAKLARIN YÖNETİMİ

Aile çiftçileri ve küçük üreticiler, doğal ve genetik kaynakların korunmasında anahtar aktörlerdir.

KATILIM

Gıda sistemlerinin şekillenmesinde üreticilerin ve tüketicilerin karar alma süreçlerine aktif katılımı desteklenmelidir.

EKONOMİK ÇEŞİTLENDİRME

Gelir kaynaklarını çeşitlendirmek, küçük üreticilerin ekonomik dayanıklılığını artırır ve pazarlara erişimi genişletir.

AGROEKOLOJİK VE SLOW FOOD DÖNÜŞÜMLERİ

Dünya genelinde Slow Food ağı, biyolojik ve kültürel çeşitliliği koruma odağını benimseyen ortak bir stratejiyi somut uygulamalara dönüştürmektedir. Bu yaklaşım, kamu ve özel sektördeki politikaları etkilemeyi amaçlayan ortak bir strateji doğrultusunda yürütülmektedir. Başka bir deyişle, Slow Food'un stratejisi ve tabana dayalı çalışmaları, agroekolojik dönüşümün farklı seviyelerini temsil etmektedir. Aşağıdaki tablo, bu dönüşümün beş temel seviyesini özetlemektedir. Bunu takip eden tablo ise Slow Food'un bu seviyelere nasıl katkı sunduğunu göstermektedir.

AGROEKOLOJİK DÖNÜŞÜMÜN 5 AŞAMASI:

5

YENİ BİR KÜRESEL GIDA SİSTEMİ TASARLAMAK

En ileri seviyede amaç, yalnızca sürdürülebilir değil, aynı zamanda dünyanın yaşam destek sistemlerini iyileştiren ve onaran küresel bir gıda sisteminin kurulması hedeflenir. Bu sistem; çevresel adalet, gıda egemenliği ve toplumsal dönüşüm hedeflerini bütünleştirir.

4

ÜRETİCİLERİ VE TÜKETİCİLERİ GIDA AĞLARI ARACILIĞIYLA YENİDEN BAĞLAMAK

Bu aşamada, üreticiler ve tüketiciler; toplum destekli tarım (CSA), çiftçi pazarları veya adil ticaret gibi alternatif dağıtım ağları aracılığıyla birbirine yeniden bağlanır. Bu bağlantı sosyal eşitlik, toplumsal sorumluluk ve gıda egemenliğini destekler.

3

AGROEKOSİSTEMLERİ YENİDEN TASARLAMAK

Agroekolojik ilkeler doğrultusunda sistemin bütünsel olarak yeniden yapılandırılması hedeflenir. Bu aşamada amaç, çiftlik sisteminin iklimsel ve yapısal dayanıklılığını artırmak üzere bütünsel olarak yeniden tasarlanmasıdır. Mahsul artıklarının malç veya hayvan yemi olarak değerlendirilmesi gibi uygulamalarla çiftlik içi sinerjiler güçlendirilir.

2

KİMYASAL GİRDİLER İÇİN ALTERNATİFLER

Bu aşamada, zararlılarla mücadele, besin alımı ve stres toleransını artırmak için genetik özelliklerden ve doğal faydalı organizmalardan yararlanan, ekolojik süreçlere dayalı uygulamalar geliştirilmektedir.

1

KAYNAK VERİMLİLİĞİ

Geçiş yolu, ilk düzeyde, maliyetli, yenilenemeyen, kıt veya çevreye zarar veren girdilerin kullanımını azaltan veya ortadan kaldıran uygulamalar yoluyla kaynak verimliliğinin artırılmasına odaklanmaktadır.

4. ve 5. seviye, tüm gıda sistemini kapsayacak şekilde odak noktasını genişletiyor.

DÖNÜŞÜMSSEL

KADEMELİ

SLOW FOOD ÇİFTLİĞİ'NİN AGROEKOLOJİK DÖNÜŞÜMÜN 5 SEVİYESİNE KATKISI

SLOW FOOD ÇİFTLİĞİ

Uluslararası savunuculuk

Yerel tabana sahip
küresel bir gıda hareketi

KAMU VE ÖZEL POLİTİKALARI ETKİLEMEK

Kentsel gıda politikaları

Okul bahçeleri

VATANDAŞLARIN KAPASİTESİNİ GELİŞTİRMEK, İLHAM VERMEK VE HAREKETE GEÇİRMEK

Gıda profesyonelleri
ve eğitimciler için
programlar

Yeryüzü pazarları

Aşçılar Birliği

Slow Food
Travel

BİYOLOJİK VE KÜLTÜREL ÇEŞİTLİLİĞİ SAVUN

Ark of Taste

Presidiumlar

5

Yeni bir
küresel
gıda sistemi
inşa etmek

4

Üretici ve
tüketici
gıda ağları
aracılığıyla
yeniden
buluşturmak

3

Agroekosistemleri
yeniden tasarlamak

2

Kimyasal girdilere
alternatifler

1

Kaynak
verimliliği

BİYOLOJİK VE KÜLTÜREL ÇEŞİTLİLİĞİ SAVUNMAK

Slow Food'da, biyolojik çeşitliliği savunurken yalnızca bitki ve hayvanların biyolojik çeşitliliğini değil, aynı zamanda insan ile doğa arasındaki ilişkiyi ve ham maddeleri ekmek, peynir, şarküteri ürünleri, tatlılar ve daha fazlasına dönüştüren binlerce geleneksel bilgiyi de düşünürüz.

Biyolojik çeşitlilik, gözle görülmeyenle başlar; toprağa ve gıdaya hayat veren mikroskobik organizmaları da kapsar. Bu çeşitlilik, insan toplulukları içinde korunur ve zenginleşir ve aynı zamanda kültürel çeşitliliğin korunması ve teşviki için hayati öneme sahiptir.

Biyolojik çeşitlilik, yalnızca ulaşılması gereken bir hedef değil; aynı zamanda doğa ile olan ilişkimizi güçlendiren, somut bir agroekolojik araçtır.

Biyolojik çeşitliliği teşvik etmek; türlerin ve genetik kaynakların çeşitliliğini korumak ve artırmak, aynı zamanda tarımsal ekosistemlerde çeşitliliği zaman ve mekân ölçeğinde – tarla, çiftlik ve peyzaj düzeyinde – sürdürmek anlamına gelir. Bu, biyolojik çeşitliliğin tarıma tam olarak entegre edilmesi, sadece çiftliklerin ya da tarım arazilerinin kenarında var olan bir unsur olmaktan çıkarılmasıdır.

Monokültür sistemlerinde yaygın olanın ötesinde daha yüksek düzeyde tarımsal biyolojik çeşitliliğin bilinçli olarak kullanılması, tarım ve gıda sistemlerini ekolojik ve ekonomik açıdan daha verimli ve dayanıklı hale getirebilir ve daha sağlıklı, çeşitli, mevsimsel (ve kültürel olarak uygun) beslenme biçimlerinin gelişimine katkı sağlar.

SLOW FOOD BİYOÇEŞİTLİLİK PROGRAMLARI

YOK OLMA TEHLİKESİNDEKİ GIDA ÜRÜNLERİNİN KATALOGLANMASI: ARK OF TASTE

Tatların Arkı, gıda ve tarıma dair kültürel ve geleneksel biyolojik çeşitliliğin dünya çapındaki en büyük kataloğudur. Bugüne kadar binlerce bitki çeşidi, hayvan ırkı ve geleneksel gıda ürünü (ekmekler, peynirler, şarküteri ürünleri, tatlılar vb.) tespit ettik. Bu ürünlerin yok olma riski vurgulanarak yok oluştan kurtarılmalari sağlanmakta, aynı zamanda kurumlar ve tüketiciler, bu ürünlerin korunması gerekliliği konusunda eğitilmektedir.

GIDA MİRASINI KORUMAK VE YAŞATMAK İÇİN ÇİFTÇİLERE DESTEK: SLOW FOOD'UN PRESIDIALARI

Presidia, geleneksel üretim tekniklerini ve zanaatleri korumaya ve aktarmaya kararlı üretici gruplarından oluşur. Bu üreticiler; çiftçiler, gıda zanaatkarları, çobanlar, balıkçılar ve şarap üreticilerinden oluşur. Beş kıtaya yayılan bu topluluklar, kendi çevrelerine özen göstererek peyzajlara, yerel ekonomilere ve kültürlere değer kazandırır. Onlar ya hali hazırda agroekolojik çiftçiler, ya da bu yönde ilerlemeye hevesli üreticilerdir. Presidia projesi, agroekolojik ilkelerin uygulamada benimsenmesini destekler.

Bu proje sayesinde binlerce yerel meyve, sebze çeşidi ve hayvan ırkı yok olmaktan kurtarılmış, kırsal peyzajlar ve ekosistemler desteklenmiş, sürdürülebilir tarım, hayvancılık ve balıkçılık sistemlerinin geliştirilmesi sağlanmıştır.

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİ TEŞVİK ETMEK: SLOW FOOD TRAVEL

Slow Food Travel, yeni kültürleri keşfetmenin en güzel yönlerini bir araya getirerek, gastronomik geleneklerin keşfine dayalı sürdürülebilir bir turizm modeli sunar. Bu model, meraklı gezginleri, iyi, temiz ve adil ürünleri teşvik eden Slow Food gıda topluluklarıyla buluşturur. Böylece yemeğin zevkini kültür ve birlikte olma duygusuyla harmanlayan kapsayıcı deneyimler teşvik edilir.

BİYOÇEŞİTLİLİĞİ KÜRESEL BİR ÇİFTÇİ PAZARI AĞIYLA TEŞVİK ETMEK: YERYÜZÜ PAZARLARI

Yeryüzü Pazarları, agroekolojik çiftçileri, balıkçıları ve gıda zanaatkarlarını bir araya getiren uluslararası bir pazar ağıdır. Bu pazarlarda yalnızca üreticilerin bizzat ürettiği veya avladığı, yerel, taze ve mevsimsel ürünler satılır; üreticiler ürünlerinin kalitesine doğrudan kefil olur. Adil fiyatlarla gerçekleşen ticaret, hem üreticilere hem de tüketicilere fayda sağlar.

BİYOÇEŞİTLİLİĞİ KÜRESEL BİR AŞÇI AĞIYLA KORUMAK: SLOW FOOD AŞÇILAR BİRLİĞİ

Slow Food Aşçılar Birliği üyeleri, tarımsal biyoçeşitliliği korumaya, aynı zamanda yerel gıda bilgeliğini ve kültürleri yaşatmaya kendini adanmıştır. Bu aşçılar, tabaklarında agroekolojiyi temsil eder. Yerel üreticilerin ve gıda biyoçeşitliliğinin elçileri olan bu aşçılar, iyi, temiz ve adil gıdanın ne olduğunu ve bu gıdanın sofralarımızda nasıl temel bir yere sahip olabileceğini anlatır ve farkındalık yaratırlar.

YURTTAŞLARI EĞİTMEK, İLHAM VERMEK VE HAREKETE GEÇİRMEK

Slow Food, dönüşüme hazır olanları destekler ve herkesin bu dönüşümü benimsemesini teşvik eder. Bunu, bilgi üretimi ve paylaşımına dayalı agroekolojik ilkeleri uygulayarak yapar; yerel ve bilimsel bilgiyi, yeniliği ve yatay bilgi paylaşımını içeren ortak bilgi üretimini ve birlikte öğrenmeyi güçlendirir.

Deneyimsel öğrenme, uygulayıcılar arasında bilgi paylaşımı ve çok paydaşlı ağlar yoluyla yerel bağlama uyumlu çözümler ve yenilikler geliştirilmesi, bu sürecin temelini oluşturur.

Slow Food, özellikle çiftçiden çiftçiye iletişim yoluyla, yerel bilgi ile bilimsel gelişmeleri bir araya getiren bilgi paylaşımını kolaylaştırmayı ve işbirliğine dayalı bir yaklaşımı güçlendirmeyi amaçlar.

SLOW FOOD EĞİTİM PROGRAMLARI

SLOW FOOD OKUL BAHÇELERİ

Slow Food, 30 yılı aşkın süredir dünya genelinde agroekolojik okul bahçeleri kurarak bu alanı etkili bir öğrenme aracı olarak kullanmaktadır. Bu bahçeler, öğrencilere deneyimsel öğrenme fırsatları sunar ve gıda ile çevre eğitimi, biyoçeşitlilik kaybı, iklim krizi gibi konuların yanı sıra müfredattaki birçok dersi de uygulamalı şekilde ele alma imkânı sağlar. Öğrencilerin doğayla bağ kurmasını, gıda üretim sistemlerine dair farkındalık kazanmasını ve yerel gıda ürünlerini ve mutfak geleneklerini keşfetmesini mümkün kılar.

GIDA PROFESYONELLERİ VE EĞİTİMCİLER İÇİN DEĞİŞİM VE EĞİTİM PROGRAMLARI

Ortak bilgi üretimi, deneyimsel öğrenme ve uygulayıcılar arasında bilgi paylaşımı anlayışıyla, Slow Food hem yerel hem de uluslararası düzeyde çok çeşitli değişim programları ve eğitimler düzenlemektedir.

BIYOÇEŞİTLİLİK PROJELERİNİN EĞİTSEL GÜCÜNDEN YARARLANMAK

Slow Food'un gıda biyoçeşitliliğine dair kataloğu, hem kurumlar hem de tüketiciler için bu ürünlerin korunması gerekliliğini anlatan güçlü bir eğitim aracıdır.

Slow Food çiftçi pazarları ve Slow Food Travel destinasyonları, çiftçiler, gıda zanaatkarları ve yurttaşlar arasında bilginin aktarılabilmesi fiziksel alanlar ve özel zamanlar sunar. Bu bilgi alışverişi, bazen kendiliğinden gelişir, bazen de Slow Food'un bu programlar kapsamında düzenlediği eğitici etkinlikler aracılığıyla gerçekleşir.

Slow Food Aşçıları, müşterileri nezdinde biyoçeşitliliğin savunucusu ve eğitmeni olarak da önemli bir rol oynar.

Fotoğraf: Mahmut Koyaş

KAMU VE ÖZEL SEKTÖRDE POLİTİKALARI ETKİLEMEK

Slow Food, kamu ve özel sektörle etkileşim kurar ve herkes için iyi, temiz ve adil gıda vizyonunu paylaşan aktörlerle sinerji arayışı içindedir. Ağımız; çiftçilerin, balıkçıların, gıda zanaatkarlarının ve tüketicilerin karar alma süreçlerine aktif ve işbirliğine dayalı katılımını teşvik eder, yerelleşmiş yönetim biçimlerini destekler ve gıda sistemlerinin yerel düzeyde yönetilebilmesini mümkün kılar.

Bu yaklaşım, toplumsal bağları güçlendirir ve paydaşları, yerel gıda sistemlerinin etkili yönetimi ve sürdürülebilir yönetimi konusunda yetkin hale getirir.

Slow Food, kamu karar alıcılarını ve özel sektörü etkilemek amacıyla; agroekolojik üretim, dağıtım, pazarlama ve tüketim sistemlerini teşvik eden politikaları etkilemeye odaklanır.

Birbiriyle bağlantılı bireylerden oluşan küresel bir hareket olarak Slow Food, yerel ve küresel toplulukları bilgilendirir ve harekete geçirir. Bilgi sağlayarak ve bireyleri savunucu aktörlere dönüştürerek, pozitif değişim için güçlü bir toplumsal destek dalgası yaratır.

Ortak vizyona sahip paydaşlarla ittifaklar kurarak, etkimizi büyütür ve birlikte hareket ederek ortak hedeflere ulaşmayı amaçlarız.

SLOW FOOD SAVUNUCULUK ÇALIŞMALARI

ULUSLARARASI SAVUNUCULUK

Slow Food, gıda ile ilgili çeşitli konularda kampanyalar yürütür; bunlar arasında hayvancılık ve hayvansal ürün tüketimi, biyoçeşitlilik, iklim değişikliği, şirketlerin gıda sistemleri üzerindeki etkisi ve gıdaya erişim hakkı yer alır.

AVRUPA DÜZEYİNDE SAVUNUCULUK

Slow Food, Avrupa Birliği'nin siyasal merkezi olan Brüksel, Belçika'da bir savunuculuk ofisi yürütmektedir. Bu ofiste farkındalık yaratır, bireyleri harekete geçirir ve politikacılar üzerinde baskı kurarak gıda ve tarım politikalarının herkesin yararına olacak şekilde değişmesini savunur.

KENTSEL GIDA POLİTİKALARI

Günümüzde kentler, çağımızın en büyük zorluklarından birinin merkezindedir. 2050 yılına kadar dünya nüfusunun %66'sının kentlerde yaşayacağı öngörüldüğünde, sürdürülebilir kentsel gıda politikaları her zamankinden daha önemli hale gelmiştir.

ULUSAL VE TABAN DÜZEYİ SAVUNUCULUK

Slow Food'un yerel ağları, yerel ve ulusal otoritelerle yapıcı diyaloglar içinde güçlü ve etkili yerel savunuculuk çalışmaları yürütmektedir.

Fotoğraf: Mahmut Koyaş

SLOW FOOD ÇİFTLİKLERİ

Slow Food Çiftlikleri, iyi, temiz ve adil gıda üretimine adanmış, agroekolojik ilkelere dayanan dünyanın en büyük çiftlik ağı olma yolunda ilerlemektedir. Bu çiftlikler, herkesin besleyici gıdaya erişme hakkına sahip olduğu, gıdanın toplulukları desteklemesi, doğaya saygı duyması ve yerel ekonomileri güçlendirmesi gerektiğine inanan Slow Food felsefesiyle tam uyum içindedir.

Slow Food Çiftlikleri, çiftlikleri dayanıklı yerel gıda sistemlerine entegre ederek, sadece çiftçilerin geçim kaynaklarını güçlendirmekle kalmaz; aynı zamanda adil ücret, uzun vadeli ekonomik istikrar ve sürdürülebilir tarımın geleceğini güvence altına alır.

Slow Food, bu çiftçilerin sesini aşçılar, tüketiciler, gıda zanaatkarları, balıkçılar, aktivistler ve diğer çiftçilerden oluşan küresel toplulukla buluşturarak daha da görünür kılar.

Bu küresel ağı büyütmek amacıyla, Slow Food aktivistlere yönelik dinamik bir eğitim programı başlatmıştır. Bu girişim, katılımcıların yerel agroekolojik çiftliklerle etkileşim kurmasını ve bu çiftliklere temel destek sunmalarını sağlar. Eğitim, eğitmenler arası öğrenme, pazara erişimin artırılması ve güçlü topluluk bağları yoluyla Slow Food Çiftlikleri, toplulukları besleyen ve gezegenimizi gelecekteki kuşaklar için koruyan gıda sistemlerini inşa etmektedir.

AGROEKOLOJİK DÖNÜŞÜMÜN ÖNCÜSÜ

Slow Food Çiftlikleri, küresel agroekoloji hareketinin ön saflarında yer almakta, yalnızca tarımsal üretimi değil, tüm gıda sistemlerini dönüştüren uygulamalarıyla dikkat çekmektedir.

Bu çiftlikler yalnızca gıda üretimiyle sınırlı değildir; aynı zamanda sürdürülebilir tarıma dair köklü bir paradigma değişimini temsil eder — toplumları besleyen, ekosistemleri koruyan bir modeldir.

Çeşitlilik, sinerji ve kaynak verimliliği gibi agroekolojik ilkeleri, bu çiftliklerde somut olarak hayat bulur ve hem insanlar hem de gezegen için dayanıklı, sürdürülebilir gıda ağlarının kurulmasına olanak tanır.

YENİ BİR GIDA SİSTEMİ YEŞERTMEK

Slow Food hareketinin ayrılmaz bir parçası olan Slow Food Çiftlikleri, küresel ölçekte agroekolojiyi yaygınlaştırmak için kolektif olarak çalışmaktadır. Bu dönüşüm yalnızca çiftçilerin omzuna yüklenemez; yerel topluluklar, pazarlar, aşçılar ve tüketiciler dahil olmak üzere tüm Slow Food ağı bu süreçte aktif rol oynamalıdır.

Bu kolektif çabalar sayesinde, Slow Food Çiftlikleri; adil, sürdürülebilir ve hizmet ettiği yerel topluluklarla derin bağlara sahip yeni bir gıda sistemini hep birlikte yeşertmektedir.

GÜÇLÜ BAĞLAR KURMAK

Slow Food hareketi, üretici ile tüketici arasındaki uçurumu kapatmada kritik bir rol oynar. Bu sayede, gıda üretimi, yerel toplulukların ihtiyaç ve değerleriyle doğrudan ilişkili kalır.

Slow Food Çiftlikleri, yenilik ve eğitimin merkezleri olarak işlev görür; burada çiftçiler, aktivistler ve tüketiciler bir araya gelerek öğrenir, paylaşır ve “iyi, temiz, adil gıda” değerlerini birlikte yaygınlaştırır.

Bu güçlü bağlantılar, gerçekten dönüştürücü bir agroekolojik hareketin temelini oluşturur ve ağın her bileşeninin daha adil ve sürdürülebilir bir gıda geleceğine katkıda bulunmasını sağlar.

SONUÇ

Agroekolojiye geçiş acildir ve bu dönüşüm, gıda sisteminin tüm aktörlerinden kararlılık ve süreklilik gerektirir. Slow Food, bu dönüşümün gerçekleşmesi için dünya çapında çalışmalar yürütmektedir.

Slow Food, agroekolojik çiftçiler, balıkçılar, gıda zanaatkârları, aşçılar, aktivistler ve tke-ticilerden (eř-üreticiler) oluşan küresel bir harekettir ve herkes için iyi, temiz ve adil gıdayı savunur.

Biyolojik ve kültürel çeşitliliği savunarak, yurttaşları harekete geçirerek ve politikaları etkileyerek, Slow Food, sürdürülebilir gıda sistemlerine yönelik agroekolojik dönüşümü somut olarak hayata geçirmektedir.

KAYNAKÇA

1. IPBES (2018). Summary for policymakers of the assessment report on land degradation and restoration of the Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services [Scholes, R. J., Montanarella, L., Brainich, E., Barger, N., ten Brink, B., Cantele, M., ... & Kohler, F.]
2. IPCC (2019). Summary for Policymakers. In: Climate Change and Land: an IPCC special report on climate change, desertification, land degradation, sustainable land management, food security, and greenhouse gas fluxes in terrestrial ecosystems [P.R. Shukla, J. Skea, E. Calvo Buendia, V. Masson-Delmotte, H.- O. Pörtner, D. C. Roberts, P. Zhai, R. Slade, S. Connors, R. van Diemen, M. Ferrat, E. Haughey, S. Luz, S. Neogi, M. Pathak, J. Petzold, J. Portugal Pereira, P. Vyas, E. Huntley, K. Kissick, M. Belkacemi, J. Malley, (eds.)].
3. Independent Group of Scientists appointed by the Secretary-General, Global Sustainable Development Report (2019). The Future is Now – Science for Achieving Sustainable Development. United Nations, New York.
4. Global Commission on Adaptation (2019). Adapt now: A global call for leadership on climate resilience.
5. HLPE (2019). Agroecological and other innovative approaches for sustainable agriculture and food systems that enhance food security and nutrition. A report by the High-Level Panel of Experts on Food Security and Nutrition of the Committee on World Food Security, Rome.
6. HLPE (2019). Agroecological and other innovative approaches for sustainable agriculture and food systems that enhance food security and nutrition. A report by the High-Level Panel of Experts on Food Security and Nutrition of the Committee on World Food Security, Rome.
7. HLPE. 2018. Multi-stakeholder partnerships to finance and improve food security and nutrition in the framework of the 2030 Agenda. A report by the High-Level Panel of Experts on Food Security and Nutrition of the Committee on World Food Security. Rome. <http://www.fao.org/3/CA0156EN/CA0156en.pdf>.
8. Zimmerer, K.S., Bassett, T.J. (2003). Approaching political ecology: Society, nature, and scale in human-environment studies. In: Political Ecology: An Integrative Approach to Geography and Environment-Development Studies, eds. Zimmerer, K. S., Bassett, T.J. (New York: Guilford Publications), pp. 1-25.
9. Chappell, M.J. 2018. Beginning to end hunger: food and the environment in Belo Horizonte, Brazil, and beyond. Oakland, USA, University of California Press.
10. HLPE. 2016. Sustainable agricultural development for food security and nutrition: what roles for livestock? A report by the High Level Panel of Experts on Food Security and Nutrition of the Committee on World Food Security. Rome. <http://www.fao.org/3/a-i5795e.pdf>
11. HLPE. 2017b. Nutrition and food systems. A report by the High Level Panel of Experts on Food Security and Nutrition of the Committee on World Food Security, Rome. <http://www.fao.org/3/a-i7846e.pdf>
12. HLPE. 2014. Food losses and waste in the context of sustainable food systems. A report by the High Level Panel of Experts on Food Security and Nutrition of the Committee on World Food Security. Rome. <http://www.fao.org/3/a-i3901e.pdf>
13. FAO, IFAD, UNICEF, WFP & WHO. 2018. The State of Food Security and Nutrition in the World 2018. Building climate resilience for food security and nutrition. Rome, FAO. <http://www.fao.org/3/I9553EN/i9553en.pdf>
14. Ng, M., Fleming, T., Robinson, M., Thomson, B., Graetz, N., Margono, C., Mullany, E.C. et al. 2014. Global, regional, and national prevalence of overweight and obesity in children and adults during 1980-2013: a systematic analysis for the global burden of disease study 2013. Lancet, 384(9945): 766–781.
15. HLPE. 2017b. Nutrition and food systems. A report by the High Level Panel of Experts on Food Security and Nutrition of the Committee on World Food Security, Rome. <http://www.fao.org/3/a-i7846e.pdf>

16. FAO, IFAD, UNICEF, WFP & WHO. 2018. The State of Food Security and Nutrition in the World 2018. Building climate resilience for food security and nutrition. Rome, FAO. <http://www.fao.org/3/I9553EN/i9553en.pdf>

17. HLPE (2019). Agroecological and other innovative approaches for sustainable agriculture and food systems that enhance food security and nutrition. A report by the High-Level Panel of Experts on Food Security and Nutrition of the Committee on World Food Security, Rome.

18. Schaller, N. (2013). 'L'agroécologie: des définitions variées, des principes communs,' in Analyse, Centre d'études et de prospective, n. 59.

19. Varghese, S. & Hansen-Kuhn, K. 2013. Scaling up agroecology. IATP. https://www.iatp.org/sites/default/files/2013_10_09_ScalingUpAgroecology_SV_0.pdf

20. Nyéléni 2015. International Forum for Agroecology. Nyéléni Center, Sélingué, Mali. 24–27 February 2015. <http://www.foodsovereignty.org/wp-content/uploads/2015/10/NYELENI-2015-ENGLISH-FINAL-WEB.pdf>

21. Anderson, K., Pimbert, M. & Kiss, C. 2015. Building, defining and strengthening agroecology. ILEIA and Centre for Agroecology, Water and Resilience, Coventry University, UK. <http://www.agroecologynow.com/wpcontent/uploads/2015/05/Farming-Matters-Agroecology-EN.pdf>

Slow Food®

Communities Network in Türkiye

Slow Food®

Slow Food®

Mahal

Bu çalışma Slow Food Communities Network in Türkiye adına
Slow Food Mahal ekibince Türkçe'ye çevrilmiş ve uyarlanmıştır.

Daha fazlası için

farms@slowfoodmahal.org

Fotoğraflar:

© Alberto Peroli, © Paolo Andrea Montaro, © Slow Food Archive, © Paola Viesi, © Freepik, ©Oliver Migliore, © Marco Del Comune
© Mahmut Koyaş © Tijen Burultay

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir.
Bu yayının içeriği yalnızca Slow Food'un sorumluluğundadır
ve CINEA, burada yer alan bilgilerin kullanımından
doğabilecek herhangi bir sorumluluğu kabul etmez.

